

Kontaktperson

Enheten för regional tillväxt och investeringsstöd

Jonas Hrimfei

kn.registrator@regeringskansliet.se

010-224 13 81

skane@lansstyrelsen.se

Remiss gällande förslag till förordning om bidrag för energieffektivisering i småhus KN2023/02548

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne gör bedömningen att energideklarationer och bygglovshandlingar kommer att behövas i handläggningen av stödet och önskar därför att detta ska framgå av stödförordningen.

Konsekvenserna av förordningen bör förtydligas, eftersom det finns risk för att den inte främjar lösningar anpassade till kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Korrigeringar av sju olika paragrafer i stödförordningen föreslås för att förtydliga och minska risken för olika tolkningar och missförstånd.

Länsstyrelsen Skånes synpunkter

Länsstyrelsen Skånes synpunkter kan delas upp i tre delar. Första delen består av kommentarer kring handlingar som Länsstyrelsen Skåne bedömer kommer behövas i handläggningen. Andra delen fokuserar på konsekvenserna av förordningen och sista delen innehåller kommentarer kring paragrafer i stödförordningen som kan förtydligas.

Handlingar vid handläggning av stödansökan

Energideklaration

Länsstyrelsen Skåne gör bedömningen att den som ansöker om stödet kommer behöva bifoga en giltig energideklaration, som visar energiförbrukning innan åtgärderna, till sin ansökan. Detta för att det ska gå att bedöma vilken uppvärmning bostaden har och om den kvalificerar sig för stödet. Länsstyrelsen Skåne anser att kostnaden för att ta fram en energideklaration ska vara stödberättigad och att detta ska framgå av förordningen.

Bygglovshandlingar

Vid åtgärder som kräver bygglov eller fullgjord anmälan enligt Plan- och bygglagen (PBL), eller tillstånd enligt Kulturmiljölagen (KML) är det önskvärt att den stödsökande kan uppvisa att erforderliga lov finns. Vid åtgärder som inte kräver bygglov bör stödsökande kort motivera varför i sin ansökan. Syftet är att säkerställa att kulturhistoriska värden och gällande lagstiftning inte förbises.

Konsekvenser av förordningen

Länsstyrelsen noterar att konsekvenserna för kulturmiljön inte lyfts i förslaget, vilket ses som en brist. Enligt förordningens åtgärder som gäller klimatskal kan den sökande enbart få ersättning för materialkostnader. Det gör att det kan ses som mer effektivt att ersätta och byta ut istället för att anpassa och återanvända. Exempelvis kan det bli mer attraktivt för en bostadsägare att byta fönster istället för att komplettera befintliga fönster med isolerglas. Anpassning och återanvändning skulle kunna uppmuntras genom att göra kostnader för arbete, där rotavdrag inte kan utnyttjas, stödberättigade. Exempelvis i de fall det rör sig om reparationer av fönster och dörrar som inte kan utföras på plats.

Det kulturmiljöbidrag som finns att söka via Länsstyrelserna (7:2-medel) är så pass begränsade att de inte kan ses som en alternativ kostnadstäckning. Energieffektivisering av kulturhistoriskt värdefulla miljöer är viktig men kräver ofta anpassade lösningar vilket styrks av Energimyndighetens forskningsprogram Spara och bevara. Hållbar renovering ingår även i Riksantikvarieämbetets handlingsplan för klimatanpassning¹.

Övriga synpunkter på stödförordningen

3 §

Av promemorian framgår det att endast privatpersoner får söka stödet och att därmed företag ska vara exkluderade från stödet. Det vore bra om det även tydliggörs i förordningen. Är småhus som används både som bostad och verksamhetslokal bidragsberättigade eller ej?

Är det tänkt att länsstyrelsen i handläggningen ska kontrollera om de som utför åtgärderna har F-skatt, trots att arbetskostnaderna inte är stödberättigade? Ska privatpersoner som själva gjort en tilläggsisolering nekas stöd för materialkostnaden på grund av att de inte har F-skatt?

¹ Kulturarv i ett förändrat klimat [Elektronisk resurs] handlingsplan för klimatanpassning 2019–2023. - 2021

5§

Länsstyrelsen Skåne konstaterar att det kommer bli svårt att i handläggningen av stödet bedöma om utrymmen eller tillbyggnader varit uppvärmda tidigare eller ej.

7 §

Det står att fjärrvärmen ska svara för större delen av det årliga värmebehovet. Denna skrivelse kan ge upphov till missförstånd i de fall där det finns fler än två uppvärmningskällor. Ett bättre alternativ skulle vara att skriva att fjärrvärmen ska stå för minst 50 procent av värmebehovet.

11 §

Som paragrafen är utformad nu kan den tolkas som att alla eluppvärmda hus är stödberättigade för klimatskärmsåtgärder, exempelvis även hus uppvärmda med bergvärmepump. I promemorian framgår det att hus uppvärmda med berg-, jord- och sjövärmepump inte är målgruppen. Det är därför önskvärt att detta framgår även av förordningen.

Länsstyrelsen Skåne konstaterar att det kommer bli svårt att i handläggningen av stödet bedöma om klimatskärmsåtgärderna leder ett minskat energibehov utan att begära in energideklaration både före och efter åtgärderna.

14 §

Det framgår av paragrafen att bidrag högst får sökas vid två tillfällen. Länsstyrelsen Skåne anser att det bör omformuleras så att begränsningen istället är max två beviljade stöd. Annars riskerar två avslagna ansökningar diskvalificera en tredje ansökan.

Det framgår inte heller vem eller vad som får ha maximalt två ansökningar. Är det högst två gånger per person eller per bostad som avses? Detta bör förtydligas.

15 §

Uttrycket ”kommit igång” är luddigt och kan ge upphov till missförstånd. Det vore önskvärt att definitionen av påbörjande är beställningsdatum. Det skulle även underlätta i handläggningen då en och samma handling skulle kunna användas för att styrka att stödsökande klarar 4 § och 15 §.

20 §

Tillsynsuppgiften bör avgränsas i tid.

Deltagande och beslutande i ärendet

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Patrik Åkesson. Stödhandläggare Jonas Hrimfei har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även följande medverkat: antikvarie Mia Jungskär på kulturmiljöenheten och, från enheten för regional tillväxt och investeringsstöd, handläggarna Mattias Jeschko-Edberg, Mie Meiner och Sofia Plantin samt samordnare Louise Snellman.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

Patrik Åkesson

Jonas Hrimfei

Kopia till: sandra.lennander@regeringskansliet.se